

Eurooppalainen strategia ammatilliselle koulutukselle

Elinkeinoelämän keskusliitto EK pitää ehdotusta ammatillisesta koulutuksesta koskevasta eurooppalaisesta strategiasta kannatettavana. Yritysten muuttuviin tarpeisiin vastaava ammatillinen osaaminen on kriittisen tärkeää. Vihreä siirtymä, digitalisaatio, tekoälyn nopea kehitys ja Euroopan omavaraisuuden turvaaminen vaativat uudenlaista osaamista, jonka tuottamisessa ammatillisella koulutuksella on merkittävä rooli. Ammatillisen koulutuksen rakenteiden ja sisällöllisen kehittämisen on kuuluttava jäsenmaiden vastuulle. Eurooppalainen strategia voi kuitenkin tuoda merkittävää lisäarvoa tähän työhön.

EK:n näkemyksen mukaan ammatillisesta koulutuksesta koskevassa eurooppalaisessa strategiassa tulisi keskittyä

Edistämään ammatillisen koulutuksen kykyä vastata työelämän muuttuviin osaamistarpeisiin. Vihreä siirtymä, digitalisaatio ja tekoälyn nopea kehitys muuttavat yritysten osaamistarpeita nopeutuvalla syklillä. Ammatillisen koulutuksen sisältöjen on kehityttävä vastaamaan yritysten nopeasti muuttuvia tarpeita. Muuttuvien osaamistarpeiden tunnistamisessa osaamisdatan keräämisellä ja hyödyntämisellä on merkittävä rooli. *Keinona työelämän muuttuviin osaamistarpeisiin vastaamiseksi ammatillisen koulutuksen huippuyksiköiden (CoVE) rahoitusta lisätään merkittävästi ja osaamisdataa hyödynnetään systemaattisesti.*

Parantamaan ammatillisen koulutuksen suorittaneiden mahdollisuuksia uudistaa ja syventää osaamistaan. Kansallisesti on kehitettävä väyliä, joilla parannetaan ammatillisen koulutuksen suorittaneiden mahdollisuuksia uudistaa ja syventää osaamistaan. Työelämän kannalta tarvetta on sekä osaamisen päivittämiseen esimerkiksi mikrotutkintojen avulla, että osaamisen syventämiseen laajempien ja työtä tukevien kokonaisuuksien kautta (Higher VET). Jatkossa yhä useampi ammatillisen koulutuksen suorittanut tarvitsee osaamista syventävää koulutusta joko ammatillisen koulutuksen järjestelmässä tai korkea-asteella. *Keinona ammatillisen koulutuksen suorittaneiden osaamisen uudistamiseen ja syventämiseen annetaan neuvoston suositus osaamisen kehittämisestä ammatillisessa koulutuksessa.*

Lisäämään kansainvälistä liikkuvuutta ammatillisen koulutuksen järjestelmissä. Kansainvälinen liikkuvuus on selvästi vähäisempää ammatillisessa koulutuksessa kuin korkeakoulutuksessa. Opiskelijoiden osaamisen kehittymisen ja itseluottamuksen vahvistumisen kannalta liikkuvuus on erittäin hyödyllistä. Erityisen tärkeää on lisätä työssäoppimiseen liittyvää liikkuvuutta. On tärkeää tunnistaa ja poistaa esteitä opiskelijaliikkuvuudesta. *Keinona liikkuvuuden lisäämiseen Erasmus+ -rahoituksen nostaminen ja uusien kunnianhimoisten tavoitteiden asettaminen ammatillisen koulutuksen liikkuvuudelle*

Kehittämään ammatillisen koulutuksen laatua ja vetovoimaa. Ammatillisen koulutuksen suorittaneiden määrien on vastattava yritysten tarpeita. Ammatillisen koulutuksen korkea laatu johtaa hyvään työllistymiseen. Ainoa kestävä tapa kehittää ammatillisen koulutuksen vetovoimaa on varmistaa hyvä työllistymisen ammatillisen koulutuksen jälkeen. Ammatillisen koulutuksen laadun ja vetovoiman kehittämisessä yritysten ja oppilaitosten yhteistyön vahvistaminen on tärkeää. Osa laadun ja vetovoiman kehittämistä on myös alojen sukupuolittuneisuuden vähentäminen. *Keinona vetovoiman kehittämiseen on EQAVET suosituksen päivittäminen.*